

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy a soudkyň JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Marie Žiškové v právní věci žalobce: **T. N. T.**, zastoupeného Mgr. Alexandrem Vaškevičem, advokátem se sídlem Plzeň, Františkánská 7, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 4. 2004, č. j. OAM-196/LE-B01-B03-2004, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 15. 7. 2004, č. j. 60 Az 73/2004-27,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 2. 4. 2004, č. j. OAM-196/LE-B01-B03-2004, žalovaný zamítl žalobcovu žádost o udělení azylu jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu).

V žalobě proti rozhodnutí žalovaného žalobce uvedl, že splnil zákonné podmínky pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu. Důkazem je správní spis, především interview. Žalovaný dostatečně nezjistil skutečný stav věci, nezabýval se otázkou životních podmínek ve vietnamských věznicích, které jsou obecně velice špatné a pobyt ve vězení tak nelze kvalifikovat jako přiměřený trest. Tyto podmínky naplňují podstatu § 91 odst. 1 písm. a)

bod 2. zákona o azylu, na žalobce měly být vztaženy překážky vycestování. Ke skutkovým důvodům odkázal na správní spis. Navrhl, aby soud rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Krajský soud v Plzni žalobu zamítl rozsudkem ze dne 15. 7. 2004. V řízení před správním orgánem neshledal krajský soud vady vytýkané žalobcem ani jiné vady, pro které by měl napadené rozhodnutí zrušit; v odůvodnění rozsudku se rovněž ztotožnil se žalovaným v tom, že důvody uplatněné žalobcem nejsou podřaditelné pod žádný z důvodů pro udělení azylu. Ze správního spisu vyplynulo, že žalobce opustil Vietnam kvůli trestnímu stíhání, které proti němu bylo vedeno pro ztrátu peněz v podniku, v němž pracoval, a z toho vyplývající možnost jeho uvěznění. Dalším důvodem podání žádosti byla legalizace pobytu v ČR. Správní orgán po provedeném řízení usoudil, že žádost o udělení azylu je zjevně nedůvodná, neboť žalobce nesplňuje podmínky pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, a krajský soud mu dal po přezkoumání napadeného rozhodnutí v rámci žalobních bodů svým rozsudkem za pravdu.

Proti zamítavému rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) včas kasační stížnost založenou na důvodu uvedeném v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy na nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Uvedl, že jsou dány důvody pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu: ve Vietnamu se dostal do finančních potíží, když na něj byla kladena odpovědnost za ztrátu svěřených peněz, které byly uloupeny. Žalobce byl následně stíhán policií, přišel o zaměstnání a nebyl schopen zajistit si legálním způsobem prostředky pro svou obživu. Pokud žádal o zajištění zaměstnání či sociálních dávek, byl státními orgány odmítnut. Sociální situace je ve Vietnamu velice tíživá a dosahuje takové úrovně, že jsou u žalobce splněny podmínky pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu. Proto mu nezbylo než vycestovat ze země a požádat o azyl. Žalobce patřil do sociální skupiny nezaměstnaných, kteří nemají žádné hmotné zabezpečení a domovský stát tuto situaci toleroval. Upozornil též na to, že podle Příručky procedur a kritérií pro přiznání postavení uprchlíka mohou být za pronásledování považovány i diskriminační či jinak postihující činy soukromých osob, pokud je státní orgány vědomě tolerují, odmítají jim čelit nebo nejsou schopny zajistit účinnou ochranu.

Dále se žalobce dovolával kasačních důvodů obsažených v § 103 odst. 1 písm. b), d) s. ř. s. Žalovaný podle něho provedl nedostatečné dokazování; nepřihlédl přitom k velmi omezeným možnostem žalobce coby žadatele o udělení azylu, jak prokázat pronásledování v zemi původu. Žalobce byl navíc internován v Záchytném zařízení pro cizince. Krajskému soudu vytkl to, že nepřezkoumal dodržení procesních předpisů ze strany žalovaného, což učinit měl. Minimálně se měl zabývat tím, zda žalovaný ve správním řízení provedl dostatečné dokazování a zda jeho rozhodnutí bylo dostatečně odůvodněno. Ze všech uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Závěrem žalobce požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, neboť pro uplatňování svých práv u soudu potřebuje být nadále přítomen v České republice. O této žádosti Nejvyšší správní soud samostatně nerozhodoval, neboť rozhodl přímo ve věci samé.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené rozhodnutí krajského soudu v mezích důvodů vymezených stížnostními body (§ 109 odst. 3 s. ř. s.) a shledal kasační stížnost nedůvodnou.

Soud se ztotožnil s krajským soudem v závěru, že stěžovatelova životní situace ve Vietnamu nesvědčí o tom, že by stěžovatel byl pronásledován, případně že by zakoušel odůvodněné obavy z pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu. Stěžovatel se odvolával na Příručku k postupům a kritériím pro určování právního postavení uprchlíků, podle níž mohou být původci činů zakládajících pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu i soukromé osoby, nejen státní moc sama. Podstatný je totiž přístup státní moci k nezákonným činům jednotlivců, tedy to, zda státní moc takovým činům čelí, nebo zda jim jen bezmocně přihlíží. Tato argumentace je však v dané věci nepřiléhavá. Jak plyne ze správního spisu, stěžovatel byl ve Vietnamu vystaven možnosti, že bude uznán odpovědným za ztrátu svěřených peněz, kníž došlo při vloupání do podniku jeho zaměstnavatele. To však nemůže nic změnit na závěru správního orgánu a poté i krajského soudu o tom, že jednání zaměstnavatele, který by po žalobci pravděpodobně vymáhal vzniklou škodu či policie, vyšetřující předmětný trestný čin neznámého pachatele, není pronásledováním ve smyslu zákona o azylu, neboť v první řadě nebylo motivováno stěžovatelovými politickými postoji či některou z jeho sociálních charakteristik, jak jsou uvedeny v § 12 písm. b) zákona o azylu.

Tvrzení v kasační stížnosti o tom, že ve Vietnamu je velmi tíživá sociální situace a žalobci měl být z tohoto důvodu udělen humanitární azyl, jakož i kasační důvod, jímž stěžovatel napadl nesprávné posouzení právní otázky spočívající v tom, že krajský soud nepřihlédl k stěžovatelově příslušnosti k sociální skupině „nezaměstnaných, kteří nemají žádné hmotné zabezpečení“, stěžovatel uplatnil až poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí krajského soudu, Nejvyšší správní soud k nim proto nepřihlížel (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

Co se týče stížnostních námitek vytykajících krajskému soudu to, že nepřezkoumal postup žalovaného ve správním řízení, Nejvyšší správní soud jim nepřisvědčil. Krajský soud se zabýval stěžovatelovými námitkami a též obecně přezkoumal procesní postup žalovaného. Stěžovatel poukázal na nedostatečně zjištěný skutkový stav pouze ve vztahu k životním podmínkám ve vietnamských věznicích. Krajský soud správně shledal tuto otázku irelevantní, neboť k věci se vzhledem k předmětu dokazování nevztahovala.

Nejvyšší správní soud se ztotožnil s krajským soudem v závěru, že správní orgán provedl dostatečné dokazování ve věci. Správní orgán vycházel v řízení především ze stěžovatelovy žádosti o udělení azylu, doplněné ručně psaným prohlášením o důvodech žádosti, a z protokolu o pohovoru provedeném v souladu s § 23 zákona o azylu. Z žádné z těchto písemností nevyplynulo, že by stěžovatel tvrdil některý z důvodů pro udělení azylu; žalovanému tedy nevznikla povinnost provádět dokazování ohledně existence některého z azylových důvodů taxativně vypočtených v § 12 zákona o azylu.

Ani námitce vytykající žalovanému nedostatečné odůvodnění rozhodnutí nelze přisvědčit. Žalovaný po provedení důkazů písemnostmi shromážděnými v řízení uzavřel, že stěžovatel se nedovolával žádného z důvodů vedoucích k udělení azylu a naopak potvrdil, že o azyl požádal kvůli obavám, že bude uznán odpovědným za ztrátu svěřených peněz a též za účelem legalizace pobytu v ČR. Žalovaný proto stěžovatelovu žádost o udělení azylu zamítl jako zjevně bezdůvodnou, neboť jeho výpovědi nesvědčily o tom, že byl v zemi původu vystaven pronásledování za uplatňování politických práv a svobod nebo z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má (§ 12 zákona o azylu). Za takového

stavu věci pak nelze hovořit o nedostatečném odůvodnění: jelikož žalovaný správně seznal, že stěžovatelova tvrzení neumožňují postupovat podle § 12 zákona o azylu, nezabýval se již podrobně situací ve Vietnamu. Své důvody a svůj myšlenkový postup pak v rozhodnutí náležitě popsal.

Nejvyšší správní soud tedy shledal všechny stěžovatelovy námitky dílem nedůvodnými a dílem nepřipustnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo žádné vady, k nimž musí kasační soud přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s za použití § 120 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladu řízení příslušelo, náklady řízení nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. června 2005

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu